

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, door derzelver GEKOMMITEERDE, op VRIJDAG, den 28 Junij 1844, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, bij inschrijving en opbod aan te besteden:

1. Het ZETTEN van een gedeelte NIEUWE WALBESCHOEIJING te Zuidbroek, boven het Verlaat, Noordzijde van het Kanaal, lang 60 Ellen, en een DITO gedeelte van de FABRIJK van de Heeren MULDER, REINDERS & Co., te Martenshoek, lang 10 Ellen;

2. Het HERSTELLEN en DRIEJARIG ONDERHOUD van de WALLEN en KAAIJINGEN van Zuidbroek naar de Scheemda, en van de Ezta naar Winschoten, alsmede den Trekweg nevens het laatstgenoemde gedeelte, en het DRIEJARIG ONDERHOUD van den Weg van Rotterdam naar de Nieuwe Schans.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding zullen acht dagen vóór de Stads Secretarij ter lezing liggen; terwijl informatie te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester D. H. BOS. — GRONINGEN den 13 Junij 1844.

Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

SCHUTTERIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen, — gezien hebbende art. 10 en 11 der Wet van den 11 April 1827 (Staatsblad no. 17), alsmede art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 21 Maart 1828, houdende reglementaire bepalingen tot invoering der Wet;

Gezien de missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie, gedagteekend den 15 Junij 1844, no. 1, houdende, onder anderen, bepaling van de dagen, waarop de Loting, ten behoeve der Schutterijen, in onderscheidene Gemeenten in deze Provincie zal plaats hebben, —

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat gedachte LOTING in deze Gemeente zal plaats hebben, in het Raadhuis dezer Stad, op WOENSDAG, den 26 Junij 1844, des voormiddags te 9 uren.

Burgemeester en Wethouders voornoemd herinneren de belanghebbenden wijders, dat bij het 11de art. der bovengenoemde Wet van den 11 April 1827 bepaald is, dat zij, die verhoorden mogten worden in persoon bij de Loting te zijn, of dat, geen Gemagtigde aldaar verschijnende, de Loting zal geschieden door een der Leden van de Commissie van het Staatelijk Bestuur, onder wier opzigt de Loting plaats zal hebben, en dat bij gedachte Loting aanteekening zal worden gehouden van de redenen tot vrijstelling, die de ingevorderden zullen vermeenen, krachtens art. 3 en 86 der Wet, te kunnen aanvoeren; waarom het voor hen, die zodanige redenen tot vrijstelling meenen te kunnen opgeven, van belang is, in eigen persoon, of door het zenden van een met hunne omstandigheden wel bekenden Gemagtigde, bij de Loting tegenwoordig te zijn.

Rundelijk worden de ingeschrevenen verwittigd, dat de Alpha-numerische Lijst, waarop de namen der ingeschrevenen zijn gebragt, de belanghebbenden ter visie zal liggen ter Stads Secretarij, op Dingsdag aanstaande, den 25 Junij, des voormiddags van 9 tot 12 uren, en des namiddags van 4 tot 6 uren, opdat deze kome ter kennis van een iegelijk, dien het mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de Groninger Courant, en aangeslagen, waar zulks te doen geoorloofd is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 17 Junij 1844.
Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de VERWIJZING en VERBETERING van Stadswege en op de kosten van de ROODE LETTERS en NOMMERS van de HUIZEN en GEBOUWEN in deze Stad en op het Grondgebied, — waartoe noodzakelijkheid bestond, hoofde van de vele veranderingen, welke van tijd tot tijd hebben plaats gehad door aanbouw en verbouw of door het hier of daar stellen van verkeerde nummers, — thans ten einde gebragt, zoodat ieder Gebouw en elke Woning is voorzien van zoodanige roode letter en nummer, waaraan behoort gesteld te zijn overeenkomstig den regel, welke de afdeelingen dezer Stad, ten gevolge van het Verordening van Politie van den jare 1822, in het daarop volgende jaar geheel nieuw met roode verfw zijn geletterd en genummerd.

Burgemeester en Wethouders herinneren diensvolgens een ieder, wien zulks aangaat, dat zij verplicht zijn, bij verandering of verwing van Gebouwen zich te gedragen overeenkomstig het bepaalde bij art. 54 van het Reglement van Politie, volgens hetwelk „ieder Eigenaar verplicht is te zorgen, dat de, van Stadswege, aan zijne Woning of zijn Erf toegekende letter en nummer ten allen tijde aan dezelve in eenen leesbaren staat blijven,” en geven voorts aan de Ingezetenen te kennen, dat zij voortaan in de adressen, door hen aan het Stedelijk Bestuur wordende ingediend, ter verandering van het maken van veranderingen aan hunne Gebouwen en Erven, of het vragen van vergunning tot het plaatsen van Fabrieken, Trafijken of Werkwinkels, waartoe, de bestaande verordeningen, de vergunning van het Geboortegerag wordt vereischt, — nauwkeurig behooren te geven de roode letter en het nummer, waarmede het Gebouw is gemerkt.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen, alsmede in de Groninger Courant geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 10 Junij 1844.
Burgemeester en Wethouders: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

De **ADMINISTRATEUR** van 's RIJKS SCHATKIST der Provincie Groningen adverteert, dat de TRAKTEMEN-ten over het TWEEDE KWARTAAL 1844, aankomende over de REGTERLIJKE AMBTENAREN, HOOGLEER-deren, LEERAARS van de GODSDIENST, MILITEKOM-missaris, AMBTENAREN bij de MARINE, WATER-land en RIJKS MUNT, RECTOREN, ONDERWIJZERS en anderen, op de gebruikelijke wijze zijn betaalbaar ge-voord, voor de belanghebbenden te dezer stede, met ASSIG-

NATIËN op den Heer AGENT van 's RIJKS SCHATKIST, en daar buiten woonachtig, bij de Heeren ONTVANGERS der MIDDELEN in de Gemeenten.

ITALIË.

ROME den 20 Mei.

Het genootschap tot voortplanting des geloofs, hetwelk in het bezit is van talrijke manuscripten in de meest verschillende talen, is dezer dagen in het bezit gekomen van een kostbaar geschenk uit Jeruzalem. Een van de oudste kweekelingen des genootschaps, uit Chaldea geboortig, Jeruzalem doortrekkende, ten einde naar zijn vaderland weder te keeren, bezocht, onder anderen, de zoogenoemde Absalons-grot; terwijl hij bezig was met zijn stok eenige kleine steenen van het plaveisel der grot los te scooten, ten einde dezelve te onderzoeken, stortte de grond onder hem plotseling in, een muur viel om, en hij bevond zich aan den ingang van eenen gang, welks bestaan zelfs men tot dusverre niet had kunnen vermoeden. Na eenigen tijd in 's duisternis rondgedwaald te hebben, stiet hij met den voet tegen een rol parkement, welke men later bevond een manuscript van den geheelen Pentateuchus (de 5 boeken van Mozes) te zijn. De Engelsche consul te Jeruzalem, die al de waarde van zoodanigen vond kende, bood, allerwaarschijnlijkst op aanraden van den Engelschen bisschop in deze stad, een aanzienlijke som voor dit manuscript: maar de getrouwe kweekeling der Propaganda weigerde, en verkoos het handschrift liever op te zenden naar het collegie, alwaar hij zijne opvoeding ontvangen had; en op deze wijze is het gelukkiglijk hier aangekomen.

De professoren der Propaganda zijn thans bezig den Codex te onderzoeken, die, wanneer hij tot de hooge oudheid opklimt, van groot gewigt zal zijn voor de kritiek van het Oude Verbond: — ongelukkig, dat zij zelden iets van hunne bevindingen mededeelen.

RUSLAND.

PETERSBURG den 30 Mei.

De heer baron de Grzymala Culewicz, welke in den omtrek van Odessa woont, en in 1839 18 Israelietische familiën, die zonder hulpmiddelen waren, heeft opgenomen, is naar de grenzen vertrokken en heeft aldaar 100 Israelietische familiën, welke genoodzaakt zijn het land te verlaten, uitgenoodigd, om zijne goedken te komen bewonen, alwaar hij voor hen woningen zal doen bouwen, enz.

DUITSCHLANDEN AANGRENZ. RIJKEN.

KARLSRUHE den 7 Junij.

Ten gevolge van het geregtelijk onderzoek, wegens het plunderen en slechten van het woonhuis van den heer von Haber, is thans tegen 18 beschuldigten het vonnis uitgesproken. Zij zijn veroordeeld tot gevangenisstraf van verscheidene weken, en in de kosten der rechtspleging, ieder voor het 1/18 gedeelte. Een der meest gecompromitteerden, de oeconomic-raad Diemling, is tot 8 weken gevangenisstraf verwezen. De eis tot schadevergoeding wegens de huisvernietiging is aan de civiele rechtspleging voorbehouden.

BERLIJN den 11 Junij.

In de Silezische fabriek-districten, bepaaldelijk in Peterswaldau en Langenbielau, is onder de sedert lang in grooten nood verkeerende fabriekwerkers een opstand uitgebroken. Uit Schweidnitz zijn een paar honderd man infanterie derwaarts afgezonden; maar de oproermakers hebben deze troepen aangevallen, zoodat de laatstgenoemde genoodzaakt werden, om van hunne vuurwapenen gebruik te maken. Een tiental der oproerlingen zijn toen doodgeschoten, en ettelijke anderen gekwetst. Na dit voorval zijn de troepen eenigzins terug getrokken, in afwachting van versterking.

Men heeft te Pontarlier, aan de grenzen van Zwitserland, een smokkelaar gearresteerd, welke in Frankrijk ongeveer 1800 gouden horlogiën wilde binnensmokkelen; deze horlogiën waren verborgen in de holle raden van een rijtuig.

FRANKFORT den 10 Junij.

Dezer dagen is het reeds sedert geruimen tijd hangende proces, hetwelk de erfgenamen van den in de heft der 17de eeuw overleden Metzger-Weinm tegen de Nederlandsche regering aanvingen, in hoogste en laatste instantie, geheel ten gunste der Regering beslist, en daarbij uitgewezen, dat de klagt verjaard is. Het punt in kwestie was eene vordering tusschen de 30 en 40 millioenen.

Blijkens een verslag van den Hamburgschen senaat aan de burgerij, bedroegen de staatsinkomsten in 1843 5,674,500 en de uitgaven 5,160,000 mark courant. Dien ten gevolge is de brandschatting van 1844 tot 1845 met een vierde verminderd en zal het nog te betalen laatste kwartaal van 1844 niet gehaven worden.

Blijkens een verslag van gedeputeerden uit den raad en de burgerij, bedraagt de schade door den Brand te Hamburg veroorzaakte schade bijna 38 millioenen mark courant.

Het besluit van het bestuur en den grooten raad van het kanton Aargau, om op den Landdag een voorstel te doen ter verwijdering van de orde der Jezuïten uit Zwitserland, heeft in Bern veel bijval gevonden.

In het hertogdom Nassau is de verordening bekend gemaakt, dat geene herbergiers hunne gasten meer dan twee glazen brandewijn mogen schenken, op 50 gulden boete. Bij eene tweede overtreding wordt hun de concessie ingetrokken. Dronkaards, welke zich in het openbaar laten zien, worden opgesloten; bovendien worden hunne namen langs de straten uitgeroepen, opdat zij de herbergiers bekend worden, die, op zware straf, verplicht zijn, aan zulke dronkaards geenen druppel brandewijn meer te geven.

Te Weenen en in den omtrek zijn plasregens met hazel gevallen, waarvoor veel schade is aangerigt. Maar in de stad zelf heeft men eene ontdekking gedaan, waarop men niet gevat was. Zij wordt allereerst van ruïne riolen onder den grond doorkruist, welke voor eene dievenbende diende, gedeeltelijk om geroofde goederen te bergen, gedeeltelijk om door dezelve in de huizen te dringen. Bij zuik eenen hevigen plasregen kwamen de onderaardsche wandelaars in gevaar van te verdinken en riepen van onder het roosterwerk van een dezer riolen om hulp. Men haalde uit dit riool vijf zulke lieden op en bevond, dat zij kaarsen, vijlen, valsche sleutels en andere dievenwerktuigen bij zich hadden. Hierdoor is men ook anderen op het spoor gekomen.

De regering van het kanton Wallis heeft den 1 dezer een rondgaanden brief aan de overige kantons afgezonden, waarin zij zich ten stelligste tegen het hoeden van eenen buitengewonen Landdag verklaart, en voorts opgeeft, dat de wettige orde in alle streken des lands hersteld is.

GROOTBRITANNIË.

LONDEN den 11 Junij.

Het verzoek om gratie van een Engelsch regtsgeleerde,

Barber genoemd, welke te Londen veroordeeld is wegens het maken, in gemeenschap met eenen medecinae doctor, Fletcher geheeten, van vier valsche testamenten, is door Koningin Victoria van de hand gewezen. Er is door het ministerie van binnenlandsche zaken bevel gegeven, om hen naar het eiland Norfolk te deporteren; in dien tusschentijd waren zij altijd in de gevangenis van Newgate opgesloten. Barber heeft het ambacht van kleermaker gekozen; men heeft hem in het kostuum der veroordeelden bezig gezien met broeken te naaien, om zich eenige verlichting te verschaffen met behulp van de geringe opbrengst zijns arbeids. Wat Fletcher aangaat, die de naald niet wist te hanteren, deze moest schors stampen; eene bezigheid, die zeer moeilijk en gevaarlijk voor het gezigt is. De vrienden van de veroordeelden, hunne beste pogingen, om gratie te verkrijgen, mislukt ziende, hebben eene andere petitie ingediend, ten einde van den minister sir James Graham eenige verzachting van het lot der ongelukkigen te verkrijgen.

Het eiland Norfolk is van alle deportatieplaatsen die, waar de tucht het strengste is; men laat de veroordeelden minstens 6 bij elkander in één cel slapen, alwaar zij met de beenen aan één en dezelfde keten zijn vastgebonden, die men spottenderwijzen „den Siamesechen band” noemt; deze pijniging is erger dan de dood. Gewoonlijk krijgen dan ook diegene der gevangenen, welke zich gedurende eenen zekeren tijd goed gedragen, van het Gouvernement eene verlichting, somtijds zelfs geheele kwijtschelding van straf.

Op alle punten van Ierland bereidt men Meetings voor, om tegen de onregtvaardige inkerking van den heer O'Connell te protesteren; dit alles geschiedt met eene buitengewone geestdrift, en het is ieder duidelijk, dat O'Connell vreeselijk is in de gevangenis, dan toen hij de Meetings van Mal-lagehast en Tara presideerde; een groot aantal der liberale municipaliteiten heeft toegestaan, dat men naar Dublin deputatiën zou zenden met hunne voornaamste magistraten aan het hoofd, ten einde O'Connell in de gevangenis te begroeten. De dag van Dingsdag, den 13 Junij, was vastgesteld voor deze gewichtige openlijke gebeurtenis.

Blijkens tijdingen uit New-York tot den 21 Mei, had de president Tyler officieel aan het Amerikaansche Congres aangekondigd, dat de Regering troepen naar de Texiaansche grenzen en eene vloot van honderd zeilen naar de golf van Mexiko gezonden had, ten gevolge der kennisgeving van het Mexikaansche gouvernement, dat de aansluiting van Texas als eene oorlogsverklaring zou worden beschouwd. De drukpers is tegen den president buitengewoon hevig en een dagblad vordert zelfs, dat hij wegens hoog verraad in beschuldiging gesteld worde. — Te Philadelphia is de rust weder volkomen hersteld en de Roomsche kerken werden drukker dan immer bezocht.

Gedurende het bezoek des Keizers van Rusland alhier heeft hij meer dan één bewijs van zijne mildheid gegeven, waaronder de volgende behooren: bij zijn vertrek schonk de Keizer aan de zestien voornaame lords van het Huis der Koningin elk eene gouden snuifdoos, waarop een gemaailleerd portret van Hoogst-denzelfen, met diamanten omzet, prijkte; de stalmeesters en kamerheeren ontvingen een gelijk geschenk, met dit onderscheid, dat zich hierop het Keizerlijk naamcijfer, in brillanten gezet, bevond. Aan de drie grootofficieren van het Koninklijk Huis schonk hij doozen van massief goud, en, ten einde onder de bedienden te worden verdeeld, liet hij een aantal kleine gouden doozen, horlogiën en ringen, benevens de aanzienlijke som van 2000 p. st. achter. Aan de vereeniging tot ondersteuning van vreemdelingen, die zich in bekrompene omstandigheden bevinden, schonk hij 1000 guineas; voor het fonds, tot oprigting van een gedenkteeken voor den grooten zeeheld Nelson, 500 p. st., en eene gelijke som voor de gedenkzuil van den hertog van Wellington, welke weldra voltooid zal zijn. De jaarlijksche gift voor de wedrennen te Ascot is reeds bekend; daaromtrent is nader bepaald, dat de prijs in een stuk zilverwerk ter waarde van 500 ponden sterling zal bestaan, waarop zich aan de eene zijde eene voornaame gebeurtenis uit de geschiedenis van Rusland vertoont, terwijl aan de andere de Keizerlijke wapens zullen prijken. Onder vele andere giften, deed Z. M. nog 100 guineas aan het gasthuis voor ongelukkige Duitschers toekomen; en schonk het dubbel dier som, om onder de armen der parochie van St. George, alwaar zich het hôtel der Russische ambassade bevindt, te worden verdeeld.

Zoo lang de Keizer in Engeland vertoefde, heeft hij nooit van de voor hem gereed staande prachtige ledetekanten gebruik gemaakt, maar rustte des nachts op eene met stroo gevulde ledereen tijk, die op den grond gelegd was, uit hoofde Z. M. zulks voor de gezondheid dienstiger achtte.

Onder andere kleine bijzonderheden wegens het verblijf des Keizers wordt verhaald, dat, toen hij laatstleden zaterdag morgen een der grootste societeitsgebouwen alhier met een bezoek verzeerde, na vooraf te hebben doen verzoeken, niet anders, dan als een gewoon lid ontvangen te worden, de kok dier societeit niet weinig verbaasd stond, toen de groote Alleenheerscher zich vervaardigde een gesprek met hem aan te knopen, en hem, onder anderen, te vragen, hoe hij roast-beef bereidde.

Sir R. Peel heeft, in antwoord op eene vraag van den heer Borthwick, in het Lagerhuis gezegd, dat de Regering onderhandse voorstellen van don Carlos ontvangen had, op het huwelijk van zijnen oudsten Zoon met de Koningin van Spanje betrekkelijk, ten einde, door het geschild wegens het regt op den troon te beslissen, den vrede aan dat Land te hergeven. De opofferingen, welke hij daarvoor doen wilde, zou hij nader bekend maken, als hij wist, dat men in zijnen voorslag treden wilde. Het Engelsch gouvernement, zide de eerste minister verder, geloofde niet, dat alle oorzaken van oneenigheid door dit middel zouden weggenomen zijn; maar het had den voorslag aan de Regering van Spanje medegedeeld, die de alleen bevoegde regter in deze zaak is.

Volgens den Morning Herald, blijft de heer O'Connell in de gevangenis te Richmond zijn hof houden. Iederen dag deelen de couranten de lijst der personen mede, die hem bezoeken. De hr. O'Connell draagt den prachtigen fluweelen mantel en de baret met gouden kwasten, welke hij te Mul-lagehast droeg; in dat kostuum ontvangt hij zijne vrienden. De veroordeelden kunnen ter naauwernood gezegd worden zich in eene gevangenis te bevinden. Zij hebben de appartementen van den gouverneur en van den onder-gouverneur der gevangenis afgehuurd, en in die appartementen onthalen zij hunne vrienden op eene huisterlijke wijze. Men heeft zelfs aan hunne vrouwen veroorloofd bij hen te komen wonen.

Bij de wekelijkse bijeenkomst der repeal-vereeniging te Dublin hebben de vrijwillige bijdragen gedurende de laatste week niet minder dan 3200 p. st. opgebragt.

Van den 13den. De directie der gevangenis te Dublin heeft bij den heer O'Connell en bij zijne medegevangenen de toelating verboden van de deputatiën, die hem adressen van beklag kwamen aanbieden. De deputatie van Limerick, met den heer Smith O'Brien, lid van het parlement, aan het hoofd, zich eergisteren aangediend hebbende, werd bekeijdelijk terug gewezen, zonder haren last bij den hr. O'Connell te hebben kunnen volbrengen.

FRANKRIJK.

PARIS den 11 Junij.

De tentoonstelling van nijverheids-voorwerpen, die thans geëindigd is, wordt gerekend den fabrikanten aan reis- en andere uitgaven omstreeks 2½ miljoen francs gekost te hebben daarentegen hebben zij, ten gevolge der tentoonstelling, voor 100 miljoen aan zaken gedaan, dat, tegen 10 pct., aan de 3900 tentoonstellers eene gezamenlijke winst van 10 miljoen verschaft. De tentoonstelling heeft, de tijden door elkander gerekend, eene aanwezigheid van 100 duizend vreemdelingen te Parijs veroorzaakt. Hebben deze 100,000 vreemdelingen nu slechts elk 15 francs daags verteerd, zoo heeft dit meer dan 90 miljoen francs alhier in omloop gebracht. Men kan dus beoordeelen, hoe voordelig deze van vijf tot vijf jaren gehoudende tentoonstellingen ook voor onze hoofdstad zijn.

In de Kamer der Pairs wordt thans beraadslaagd over een wets-ontwerp, betreffende de werving en liting voor het leger. Een amendement, hetwelk door de bewindslieden is ondersteund, en waarbij de tijd van dienst weder op 8 jaren wordt vastgesteld, is door de meerderheid aangenomen.

Eergisteren avond verspreide zich het gerucht, dat de hertog van Angoulême eindelijk onder de aanvallen zijner langdurige ziekte bezweken was. Later werd dit gerucht weerproken; doch de tijding is maar al te zeker. Al onze bladen, zelfs de *Gazette de France*, erkennen het. De Prins is den 3 Junij te elf uren des morgens, ten gevolge eener nieuwe crisis, in den ouderdom van bijna 69 jaren overleden.

Sommige bladen beweren, dat het hof den rouw wegens dit sterfgeval zal aannemen.

De overleden hertog van Angoulême was de zoon van wijlen Koning Karel X en werd geboren den 6 Aug. 1775. Zijne weduwe is de ongelukkige dochter van den onthoofden Lodewijk XVI, welke thans ruim 65 jaren telt. Hij deed op den 2 Augustus 1830 afstand van den Franschen troon, ten behoeve van zijnen neef, den hertog van Bordeaux, en verliet zes dagen later het Fransche grondgebied, 't welk hij sedert dien tijd niet meer heeft betreden.

Men leest heden in den *Moniteur*:

De Koning heeft, op voorstel van den minister van marine en koloniën, bepaald, dat de prins de Joinville deszelfs vlag zal hijschen als schout bij nacht op een der schepen van het evolutie eskader, en zich met dit schip, vergezeld van een stoomfregat, twee stoomvaartuigen van minderen rang en eenige ligte vaartuigen, naar de kusten van Marokko zal begeven, om langs die kusten te kruisen. Z. K. H. zal weldra naar Toulon vertrekken, om zich aan het hoofd van die divisie te stellen.

Hier te Parijs en uit Bordeaux wordt gemeld, dat spoedig een nieuw handelsartikel op alle markten van Europa zal te voorschijn komen, de palmsuiker, die van ouds in Azië bekend is. Het sap wordt door insnijdingen, niet enkel in de palmboomen, maar ook in de sago- en kokosnotenboomen gewonnen. Een gewone palmboom moet gedurende drie maanden dagelijks twee litres sap geven, die in verdikten toestand bijna als ruw was uitziet. In oude tijden vergenoegde men zich daarmee, maar door eene chemische bewerking laat deze zoogenoemde Scheker (*jagré* in het Fransch) niets te wenschen over ten aanzien van kleur of smaak; de suiker, uit deze eerste stof gewonnen, is aan de beste Westindische gelijk. Een Fransche kolonist te Pondichery heeft door die bewerking 300,000 kilo's uit de bosschen aldaar verkregen, zoodat de verzabende wouden van Indië de gansche wereld met suiker kunnen voorzien.

De oorlog tegen Marokko is uitgeborsten; twee duizend Marokkanen hebben den generaal Lamoricière bij Ouchda aangegast. Deze hevige schermutseling heeft plaats gehad den 30 Mei, den dag, waarop de generaal geschreven had, dat hij niet aan den op handen zijnden oorlog geloofde. Twee officiële rapporten van dien generaal geven een verslag van de gebeurtenissen en een uitleg van deze tegenstrijdigheid.

Volgens het eerste rapport had de generaal kondschap gekregen, dat er een hevige tweespalt had plaats gehad tusschen de Marokkanen en Abd-el-Kader, welke tot een gevecht geleid had, en dat al de stammen, bij gebrek aan leeftocht, waren naar huis gezonden, totdat de oogst zoude zijn afgeloopen.

Bij het tweede rapport geeft de generaal kennis, hoe hij, nog vóór het verzenden van het voorgaand rapport, door het gezamenlijke Marokkaansche leger was aangeast. Eene charge der Fransche kavallerie besliste het gevecht, dat tusschen de tirailleurs was aangevangen; er zijn 70 dooden aan de zijde des vijands geweest. De Franschen hadden 25 gekwetsten, van welke twee het zouden besterven. Het rapport houdt wijders in eene opgave van diegenen, welke zich bij dit voorval hebben onderscheiden.

In het dorp Ravenel zijn, ten gevolge van brandstichting, meer dan 40 woningen in de asch gelegd; de vrouw, welke de misdaad had gepleegd, heeft zich terstond daarna van het leven beroofd, door in eenen put te springen.

Het Madridsche regeringsblad meldt uit Valencia, dat wederom onderscheidene insurgenten gevat en gefusilleerd zijn, hebbende de generaal Villalonga, die hoogelijk geroemd wordt, er in de laatste dagen 136 doen fusilleren. Onder deze was de voornaamste zekere *Marsal*, die een der dapperste aanvoerders der insurgenten was.

Van den 13den. Het bekende ministeriële ochtendblad van heden deelt een bericht uit Algiers mede nopens de handelingen der Jezuïten in dat oord. Naar luid van het bericht, hebben zich aldaar twee geestelijke congregatiën gevormd, onder leiding van zekeren Jezuït *Tixier*. Het gemelde dagblad laat zich in tamelijk hevige bewoordingen uit over de grondstellingen, welke door die geestelijke ingrijpingen worden verbreid, en welke grootendeels zouden strekken, om het gezag van het thans regerende stamhuis in de kolonie te ondermijnen en *Hendrik V* als wettig vorst te doen voorkomen, op grond, dat de kolonie onder het bestuur van den oudsten tak der Bourbons is veroverd.

De beruchte zaak van de Tour de Nesle heeft heden met geslotene deuren voor de correctionele regtbank gediend; een gedeelte der beschuldigen is van eene tot drie maanden gevangenzetting veroordeeld; anderen zijn naar de assises verwezen.

Volgens een gerucht, is de Engelsche oorlogskorvet *Rapid* van 10 stukken geschut, behoorende tot de station van Australië, nabij Benguela, door een Spaanschen slavenhaler na een scherp gevecht in den grond geboord. De geheele equipage is omgekomen. De stoomboot *Thunderbolt* is uit de Simonsbaai vertrokken, om de juiste bijzonderheden van dit ongelukkige voorval op te sporen.

Van den 14den. Gisteren morgen is Z. K. H. de prins van Joinville, na eene conferentie met den raadspresident en den minister van marine gehouden te hebben, naar Toulon vertrokken, door eenige hoofdofficiëren vergezeld. Men geloofde, dat hij zijne vlag op den *Souverain*, eenen driedekker, zal hijschen.

BELGIE.

BRUSSEL den 12 Mei.

Bij het onweder van 11. Zondag is te Ingelmunster, in West-Vlaanderen, de bliksem in den toren der kerk geslagen, die ter gelegenheid van den H. Sakramentsdag buitengewoon vol menschen was. Niet minder dan 95 personen werden ter aarde geslagen, sommigen gekneusd, van anderen waren haren of kleederen gebrand, eenen zelfs de zolen van de schoenen en een ander was een deel van het oor weggerukt, doch niemand werd gedood of zelfs gevaarlijk gekwetst.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE den 14 Junij.

Men verneemt, dat Z. M. de Keizer aan de werklieden op de werf te Rotterdam 300 dukaten, en aan den eersten opzigtiger van die werf een gouden horlogie heeft geschonken en voorts, ten behoeve der armen in deze residentie, 400 dukaten aan den heer burgemeester heeft doen ter hand stellen.

Door Z. M. is, bij besluit van den 5 Junij 1844, no. 64, vergund het bestaan te 's Hertogenbosch (provincie Noord-Brabant) van eene Christelijke afgescheidene gemeente, bestuurd volgens de bepalingen van het reglement der Christelijke afgescheidene gemeente te Almkerk en Emmikhoven.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van gisteren heeft de commissie tot de verzoekschriften onderscheidene verslagen uitgebracht op in hare handen gestelde stukken. Nopens een derzelve, van *Fredericus Jacobus Boelens*, wonende op den Ham, *F. Alberts Douma*, wonende op de Hoogmeeden, en *Melis Alberts Melis*, wonende te Visvliet, in de provincie Groningen, allen landbouwers, klagende, dat zij geene betaling ontvangen wegens gronden, door hen afgestaan tot den aanleg van den straatweg van de stad Groningen naar de Vriesche grenzen. Die afstand is reeds geschied in den jare 1841. In de maanden Junij en December 1843 hebben zij zich met eenige anderen, in hetzelfde geval verkeerende, gewend tot den Koning. Sommigen van deze laatsten hebben daarop betaling verkregen; hun is geen antwoord geworden. Nu dan reeds vier jaren verstoken van de voordelen van den afgestanen grond, en steeds aangeslagen tot de betaling der belastingen van de gronden, waaraan zij geen eigendom meer hebben, verlangen zij spoedige voldoening der gelden, hun voor die gronden competende, — schadeloosstelling, gerekend van den tijd af, dat zij aanspraak op die gelden hadden kunnen maken, — en restitutie van de belastingen, welke zijn betaald gedurende het tijdvak, dat zij niet meer eigenaren zijn geweest.

De commissie is van oordeel, dat het onderwerpelijk verzoek geheel buiten de attributen der Kamer gelegen is, en behoort tot de kennisneming van de regterlijke magt, waarom zij voorstelt, op met opzigt tot dit adres over te gaan tot de orde van den dag. Na eenige beraadslagingen, wordt met 42 tegen 8 stemmen dien overeenkomstig besloten.

Ten aanzien der gedane verslagen, verdient vermelding, dat de vergadering, op voorstel der commissie, besloten heeft, sommige rekenen ter zijde te leggen, die op geen gezegeld papier geschreven, of van geen bewijs van onvermogen voorzien zijn; zijnde de Voorzitter der Kamer verzocht, voortaan de verzoekschriften, die niet gezegeld of van dat bewijs niet voorzien zijn, niet ter tafel te brengen.

Hierna is de Kamer overgegaan tot het kiezen van 3 kandidaten ter vervulling van de betrekking van raadshier in den Hoogen Raad, opgevallen door het overlijden van jhr. mr. F. Belaerts van Blokland.

Tot eersten kandidaat is, bij de tweede stemming, verkozen de heer mr. C. H. Gockinga, regter in de arrondissements-regtbank te Winschoten. — Bij de eerste stemming had de heer Gockinga 25 stemmen; de heer Wintgens 18; de heer F. graaf van Hogendorp 4; de heer Bijleveld 2, en de heeren A. R. Krayenhoff van de Leur en P. E. Piepers elk 1 stem. Bij de 2de stemming de heer Gockinga 30, de heer Wintgens 20 stemmen.

Tot tweede kandidaat is verkozen mr. W. C. B. Wintgens, raadshier in het provinciaal gerechtshof in Zuid-Holland, welke bij eene vierde stemming 27 stemmen bekwaam, terwijl de heeren B. Wijkers 19, Bijleveld 2, Piepers 1 stem hadden.

Tot derde kandidaat is, mede bij eene vierde stemming, verkozen de heer mr. B. Wijkers, vice-president van het provinciaal hof van Groningen.

De Kamer is hierna gescheiden tot Zaterdag.

Men verneemt, dat aan de groote schilderij, voorstellende 's Konings inhuldiging te Amsterdam, hier ter stede thans de laatste hand gelegd wordt. De heer N. Pieneman heeft dezelve, eenige dagen geleden, op last des Konings, aan het Paleis laten brengen, alwaar Z. M. haar aan den Keizer van Rusland heeft vertoond, die over dat schilderstuk Hoogst-deszelfs bijzondere tevredenheid aan den heer Pieneman heeft gelieven te kennen te geven. Ten gevolge van het verzoek, door onderscheidene personen daartoe gedaan, zal deze schilderij gedurende 14 dagen, te rekenen van aanstaanden Maandag, den 17 dezer, zichtbaar zijn in eene der zalen van de Teekenakademie alhier, van 12 tot 4 uren, tegen betaling van 25 centen. De opbrengst van deze tentoonstelling zal besteed worden tot een bij het stedelijk bestuur bekend weldadig doeleinde.

Van den 25sten. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is, na eenige beraadslaging, met 44 tegen 5 stemmen aangenomen het ontwerp van wet, betreffende de kosten voor de uitgaven der Vlaamsche wateren. Tegen hebben gestemd: de heeren Luzac, Gouverneur, Torbecke, Tressling en den Tex.

Woensdag aanstaande zal beraadslaagd worden over het ontwerp van wet tot opheffing van het fonds voor de Zuidplasp.

Men verwacht aanstaanden Maandag of Dingsdag het algemeene verslag der centrale afdeling over het voorstel, wegens de conversie, weswege de beraadslagingen waarschijnlijk aanstaanden Donderdag een aanvang zullen nemen.

UTRECHT den 13 Junij.

Bij sententie, op heden bij het Hoog Militair Gerechtshof uitgesproken, zijn de heeren E. J. van Luth de Jeude, 2de luitenant bij het 1ste regiment lancers, W. J. Knoop, kapitein van de infanterie, en A. J. Pels Rijkens, 2de luitenant van het 2de regiment dragonders, schuldig verklaard ter zake van het tweegevecht, waarin de hoogleeraar J. H. van Bolhuis het leven heeft verloren.

Eerstgenoemde officier is daarbij, als schuldig aan vrijwilligen manslag met verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren; de beide andere officieren zijn, als medeplichtig aan dien manslag met verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf, ieder voor den tijd van drie jaren.

GRONINGEN den 17 Junij.

Bij Koninklijk besluit van den 14 dezer, no. 50, is de heer mr. CAMPEGIUS HERMANNUS GOCKINGA, thans regter in de Arrondissements-Regtbank te Winschoten, benoemd tot raadshier in den Hoogen Raad der Nederlanden, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van junkheer mr. FRANS BELAERTS VAN BLOKLAND.

Naar men verneemt, zullen op de dagen van de feestviering ter herinnering van den Akademischen leeftijd, de vlaggen van Martini-toren worden uitgestoken en zal het carrillon van tijd tot tijd worden bespeeld. Ook zullen vele ingezetenen door het uitsteken van vlaggen uit hunne woningen hunne deelneming in de vreugde van het feest te kennen geven. Het programma van de feestviering, hetwelk aan de feestgenooten zal worden uitgereikt, is ook voor anderen verkrijgbaar gesteld, blijkens hieronder geplaatste advertentie.

Heden werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten de heer W. A. BRAKEL REIGER, van Groningen, na de verdediging van eenige quaestiones juris inaugurales.

Op den algemeenen dank- en bidag is in de Nederd. Hervormde kerken alhier op gisteren gekollekteerd eene som van f 426 — 68.

Den 15 dezer, des morgens tusschen twee en drie uren, ontstond er brand in de woning van R. A. PERDOK, koopman in kruidenierswaren en kastelein te Midwoide, ten gevolge waarvan de behuizing grootendeels is vernield. De meubels zijn voor het grootste gedeelte geborgen. Het huis en de

meubels zijn beide tegen brandschade verwaarbord. De zaak van den brand is niet bekend.

In gevolge art. 84 en 137 der grondwet en de in wet zijnde provinciale reglementen, zullen de staten der provincie op den eersten Dingsdag in de maand Julij bijeenkomen, en, onder anderen, zich bezig houden met het kiezen van leden voor de Tweede Kamer der Staten nieraal, in de plaats van de dit jaar aftredenden, zijnde

NOORD-BRABAND, de heeren A. J. Ingenhousz, J. L. A. Luyben en mr. J. A. Mutsaers.

GELDERLAND, de heeren jhr. mr. W. L. F. C. Rappard en mr. E. W. van Dam van Iselt.

ZUID-HOLLAND, de heeren mr. P. C. Schooneveld en mr. van Rijkevorsel.

NOORD-HOLLAND, de heeren jhr. mr. A. Warin, H. Bacher, jhr. mr. P. van Akerlaken, mr. H. A. Bleiswijk en mr. J. J. Uytwerf Sterling.

ZRELAND, de heer mr. J. Snouck Hurgronje.

UTRECHT, de heer W. R. baron van Heeckeren.

BRANDSBLURG, de heeren mr. N. van Heloma en mr. B. Buma.

OVERIJSSEL, de heer J. H. graaf van Rechteren.

GRONINGEN, de heer mr. H. J. H. Modderman.

DRENTHE, de heer mr. G. Kniphorst.

LIMBURG, de heer jhr. mr. P. F. J. Petit.

Te zamen twintig leden, waarvan sommige leden, anderen de heeren van Rappard en Buma, moeten vernemen, bij de te doene keuze buiten aanmerking te blijven.

De schoolopziener van het distrikt Odessa, de heer Knäsewitsch, heeft uit Siberië eene zeer merkwaardige wenschappelijke bijdrage ontvangen: eene in China gestede hemelkaart, waarop de beide helften der hemelsfeer noordelijke en zuidelijke, met hare sterrebeelden duid opgeteekend zijn. De randen der kaart, welke ontrent arschijnen lang en 1½ breed zijn, zijn geheel met Chinese tekst beschreven. Deze ontdekking zal de sterrekundigen schikte oplossingen over den tegenwoordigen toestand der sterrekunde bij de Chinezen geven.

De Artesiaansche Put van Parijs.

Onlangs heeft men op nieuw de hoeveelheid water gemeen welke uit de Artesiaansche put van Grenelle opgeworpen worden en bevonden, dat de bron niets van hare kracht verloren had en dat het water nog altijd met denzelfden overvloed bleef wellen. Deze hoeveelheid bedraagt in de 24 uren 2,000 litres, en dit is meer dan noodig is, om het geheele kwartier van het Pantheon te gerijven; aldaar zijn dan ook te einde groote waterbakken geplaatst. Het water is even der als het gefiltreerde Seinewater.

Nieuwe Telegraaf.

Een nieuw stelsel van Telegrafen houdt thans de gekende en de staatkundige wereld bezig.

Deze machine, die dag en nacht zal kunnen werkzaam zijn, behalve het voordeel van altijd de berichten te kunnen overbrengen, dit daarenboven minstens tien maal sneller doet dan dit tot nu toe het geval is geweest. Het geheel der richtingen van den nieuwen Telegraaf zou dagelijks kunnen gebracht worden tot op 145,000 woorden; de twee vaste beweegbare vuren zullen de bewegingen gedurende den nacht verlichten.

De uitvinder van dit nieuwe werktuig is de heer ENVERE GONON.

TIEL den 12 Junij. Uit het vroeger opgegeven twaalfstal van predikanten is alhier het volgende zestel geformeerd: dd. B. Rienstra dr., te 's Gravenhage; F. J. J. A. Junius, th. dr., te Geertr. H. A. Matthes, te Valkenburg; J. van der Hoeven, te Keppel; H. Koorders, te Maarsse, en J. Gerritsen, te Zoelen.

's GRAVENHAGE den 13 Junij. Door Zijne Majesteit zijn besluit van den 5 dezer, no. 4, goedgekeurd de navolgende predikanten van Hervormde predikanten, als: van Lisse onder de klassis Leiden, op J. Kooy, predikant te Hoogvliet; van Welzum, onder klassis van Deventer, op Hendrius Oolgaard, kandidaat bij het vinctiaal kerkbestuur van Overijssel; van IJzendoorn, onder de vinctiaal van Tiel, op J. D. Blommestein, predikant te Oirschot; alsmede van de gezinde gemeente aan den Horn (gemeente Aduard), op N. Vitterdijk, predikant bij de Doopgezinde gemeente te Gorredijk.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rensdorp den 6 Junij, kapit. Kuiper Maria, Hamburg n. de Oostzee; den 7den Lever Catharina, van Rostock de Maas; Bossinga Margaretha, van Stettin n. Tonningen; Eendragt, van Hamburg n. Faaborg; de Vries Vriendschaps Breuen n. Stettin; den 8sten Hooing Anagnia, van Groningen; Banih; de Jonge Jantina, van Cuxhaven n. de Oostzee; van Anagnia Hendrika, van Delfzijl n. de Oostzee; Lunkken Tjakke van Amsterdam n. Stettin; Teunsa Jacoba, van Amsterdam n. de beek; Schoon Anna Margaretha, van Antwerpen n. de Oostzee; Hoffkamp de 10 Gebroeders, van Hamburg n. de Oostzee; den 9den Onnis Johanna, van Dokkum n. Memel; den 10den Drees drika, van Rostock n. Amsterdam; van Wijk Neerl. Weldad. Pott Lidia, beide van Lynn n. de Oostzee; Lukje Anagnia Memel n. Bremen; Penenga Welvaart, van Amsterdam n. de Oostzee; Hut Hoop op Eendragt, van Rouaan n. Rotterdam; den 10den den 10 Junij, Stuitvoet Margaretha Gesina, van Wierden n. Meldorf; Visser Minerva, van Stettin n. Amsterdam. — Te den 7 Junij, Ekamp Antje, van Koningsbergen n. Amsterdam; den 8sten Koning Zeldenrust, van Zwolle n. Dantzig.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Junij, kapit. Ouwelant Hoop, van Hull. — Te Hollisloot den 14 Junij, Dethmers van Elbels, van Riga. — Te Texel den 13 Junij, de Jong jonge van Londen. — Te Helvoet den 13 Junij, Menkema Catharina, van Riga. — Te Dordrecht den 11 Junij, Pajk Sijpkens, van Riga. — Te Dordrecht den 11 Junij, Pajk Sijpkens, van St. Ubes. — Te Vlissingen den 11 Junij, Venema dika, van de Oostzee, en den 12den de Jong Sara, van Koningsbergen, beide naar Antwerpen. — Op de Rivier van Bordeaux den 8 Junij, Smaal Lamoraal Ulbo, van Buccari. — Te North Sluys den 7 Junij, Muller juffer Martha, van Antwerpen. — Te den 9 Febr., Drent Anna en Elisa, van Hong Kong. — Te daniel vóór den 21 Mei, Zwaanenburg Onderneming en Groen daria Julia, beide van Amsterdam; de laatste met schade aan lading. — Te Cork den 7 Junij, de Jonge Gesina Jantina, van Groningen. — Te Pillau den 6 Junij, Lieffijn Goede Verwachting van Bremen. — Te Dantzig den 3 Junij, Brouwer Renske, van kum. — Te Swinemunde den 5 Junij, Baas Wilhelmina, van verpool. — Te Kopenhagen den 5 Junij, Stubbé Jantina, van sterdam. — Te Hamburg den 8 Junij, Mellem, jonge Tjalling Rotterdam; den 9den Drent Anna Catharina, van Rotterdam; den 10den Jansen Elisabeth, van Manilla; den 11den Boswijk Gesina, da, van Brussel. — Te Cuxhaven den 8 Junij, Das Jantina, van Amsterdam; Mulder Margaretha, van Liverpool. — Te Bremen den 8 Junij, Bakker de 2 Gebroeders en den 10den Gella van 2 Gezusters, beide van Groningen; den 11den Steffens Anna, Triest.

Binnengekomen te Helvoet den 15 Junij, kapit. Dood Christiaan van Cardiff. — Te Livorno den 3 Junij, de Haas Dour, van Amsterdam. — Bij Deal den 12 Junij, Wijgers Concordia, van sterdam n. Suriname. — Te Hull den 11 Junij, Boongard van keet, van Groningen. — Te Hamburg den 11 Junij, Wolken Hillechien Alberdina, van Amsterdam; Broeckema Maria, van dika, van Londen den 10 Junij, kapit. Kooima Paulina, van Dordrecht. — Te Liverpool den 12 Junij, Potjer Geertruida, van Dordrecht.

Zeiklaar te Dantzig den 7 Junij, Visser Harmonie, naar Amsterdam. — Te Bayonne den 8 Junij, Bakker Anna Hermanna, van Bremen.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Junij, kapit. Kolk Marchionna naar Whitby; Steffens Josina Louisa, op avontuur. — Uit het vinctiaal den 10 Junij, de Groot Agatha, naar Memel; Klaassens Catharina, naar Stettin; Das Johanna Hendrika, van Flensburg; de Boer Willem, naar Drobach; Ouwelant Francisca Maria, naar Hull; Drent Elsieana, naar Laurvich; den 12den Mulder Afina Agatha, naar Stettin. — Van Helvoet den 13 Junij, Potjevold Eppien, naar de. — Van Vlissingen den 13 Junij, Lukens Gesina Johanna, naar Archangel. — Van Maassluis den 12 Junij, de Jong Johanna, naar Maldon; Oppedijk Maria Theresia, op avontuur. — Van Liverpool den 31 Mei, Kappen jonge Willem, naar Nizza. — Van Rotterdam, den 10 Junij, de Boer Hoop en Verwachting, naar Rotterdam. — Wgh. Helder den 2 Junij, Douwes Johanna, de Boer Charlotta, van meijer Gesina. Nagel Afina Alberdina en Hazewinkel Roelf Giesen, alle vijf naar Elsenor. — Van Wismar den 8 Junij, Scholten Margaretha, naar de Noordzee. — Van Hamburg den 8 Junij, van

TELIJK LEVEN, GODGELEERDHEID, PREDIK- en
HERDERSAMBT en VRIENDSCHAP, à f 0 — 25.

G. B. VAN GOOR, te Gouda, heeft uitgegeven:
Dr. FR. WÖHLER,
SCHETS DER
BEWERKTUIGDE SCHEIKUNDE,
naar de laatste Hoogduitsche Uitgave,
door **A. A. G. VAN ITERSSEN.**
PRIJS f 1,25.
Een goed excerpt uit het groote Werk van BERZELIUS, waarmede WÖHLER ten hoofddoel heeft gehad om den belanghebbenden in één oogopslag de gewigtigste zaken voor te stellen, en waarvan in het Natuur- en Scheikundig Archief door onzen beroemden MULDER eene eervolle melding is gemaakt.

Bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te Groningen, en alom is te bekomen:
I. DE HUISVRIEND; Gemengde Lectuur voor **Burgers in Stad en Land**, verzameld door J. J. A. GOE-VERNEUR. 1ste deel, voor 1843. Prijs f 3-00 ingenaaid en in cartonnen band f 3-30.
De prijs van het 2de deel van **DE HUISVRIEND**, voor 1844, is f 3-00, per post f 3-60, zijnde daarvan het 10de vel aan de teekenaars verzonden.
II. MEDEDEELINGEN uit het gebied van **NATUUR, WETENSCHAP** en **KUNST**, vooral met toepassing op het bedrijvig leven. Verzameld en uitgegeven door Dr. L. ALI COHEN. De prijs van 12 No's is f 2-50, per post f 2-80. Jaarlijks verschijnen 24 No's. No. 10 is aan de teekenaars afgeleverd.
III. P. C. HOOFTS Nederl. Historiën, 5 dln. 12°, met AANMERKINGEN van Dr. W. HECKER, 1ste en 2de Deel. De prijs per deel is f 2-50, op best papier f 3-00.
IV. BETOOG dat onze KWELDETS en AANWASSEN, welke door het Domein-Bestuur gerevindiceerd worden, NIET vallen onder het bereik van art. 538 van den Code Civil of van het Keizerl. Decreet van den 11 Januarij 1811. Door Dr. R. WESTERHOFF. Met eene **WAD-KAART**. In gr. 8vo., 300 bladz., à f 2-80.

C. L. MEIJER,
sinds een tijdsverloop van ruim veertig jaren alhier ter Stede **BOEKDRUKKER** zijnde, gehuwd en Vader van twaalf nog in leven zijnde Kinderen, waarvan velen nog tot zijn' last zijn, vindt zich genoodzaakt, door deze zijne voormalige Vrienden en Begunstigers op nieuw aan hem indachtig te maken, daar hij immer vertrouwt, altijd als eerlijk man, door naauwgezetheid, prompte bediening en allezins civiele prijzen, naar genoegen te hebben kunnen werken. — Smartelijk is het voor hem, dat hij thans moet ondervinden, dat door de sinds korte jaren aanmerkelijk toegenomene Steen- en Boekdrukkerijen alhier, en de plaats hebbende onderkruipingen, zijn toestand steeds zorgelijker wordt, en hij alzoo zijn bestaan bij den dag niet verminderen. — Weshalve blijft hem niets overig, dan zich andermaal tot het geëerde Publiek te wenden, opdat die Heeren, welke hem vroeger in zijne betrekking begunstigten, hem op nieuw in staat mogen stellen, om, bij het klimmen zijner jaren, zich het noodige onderhoud te kunnen verschaffen.
GRONINGEN den 18 Junij 1844.

*. Degenen, welke nog iets te VORDEREN hebben van — of SCHULDIG zijn aan de Nalatenschappen van wijlen **JAN EPPES VAN WIJK** en **ANNA HARMS BURG**, mitsgaders van **HARMANNUS WEBBENS STAAL**, allen te **Uithuizen** overleden, worden verzocht, daarvan, in den loop dezer maand, **OPGAVE** of **BETALING** te doen aan den ondergeteekende.
A. EIKEMA,
Exec.-Test.

*. Al degenen, welke iets **VERSCHULDIGD** zijn aan — of te **VORDEREN** hebben van **P. L. LEIJES**, in leven Kastelein bij de **Nieuwe Brug**, onder **Leegherk**, worden verzocht, daarvan binnen den tijd van 14 dagen na heden **OPGAVE** of **BETALING** te doen bij **H. M. HOEKSEMA**, Landbouwer onder **Leegherk**, als Toezienend Voogd der minderjarigen.
LEEGHERK den 17 Junij 1844.
J. P. HUISINGA,
Wedw. **P. L. LEIJES.**

BEKENDMAKING.
Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de **DIRECTIE** van den **STRAATWEG** van **WINSUM** naar **GRONINGEN** voornemens is, publiek, ten overstaan van een' openbaren **BEAMTDE**, aan den minste schenden uit te besteden: Het doen van eenige **HERSTELLINGEN** aan den bedoelden **STRAATWEG**, met de **LEVERANTIE** van het benodigd **MATERIAAL**. — Deze Uitbesteding zal plaats hebben op **MAANDAG**, den 24 Junij e.k., des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Kastelein **KRUIZINGA**, te **Adorp**, en zullen Bestek en Voorwaarden van genoemde Werken ter lezing liggen ten Huize van den Logementhouder **BACKHAUS**, te **Groningen**, en **JAN ALBERTS**, te **Ohergun**, en ten Huize van Uitbesteding.
De Directie:
SICHTERMAN VAN DE BRAKE.
T. J. VAN IDEKINGE.
J. KEIZER.

*. **BURGEMEESTER** en **WETHOUDEREN** der **GEMEENTE APPINGEDAM** gedenken, op **Donderdag**, den 27 Junij 1844, te laten Verharddraven en vrij te Vereeren:
EENE ZILVEREN KOFFIJVAAS tot **PRIJS**, en **EEN ZILVEREN TABAKSKONFOOR** tot **PREMIE**.
Waarop alle Paarden zullen worden toegelaten, die tot genoegen der Keurmeesters zijn.
De Aangifte der Paarden zal moeten geschieden op het Raadhuis, des voormiddags vóór elf uren, en zal het Rijden te twee uren een' aanvang nemen.
APPINGEDAM den 8 Junij 1844.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
J. POTTER VAN LOON.
Ter ordonnantie van Dezelve:
H. J. BEBINGH,
Secretaris.

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ
VOOR MOLENS
in de Provincie Groningen.
Aan de **DEELNEMERS** in deze **MAATSCHAPPIJ** wordt kennis gegeven, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het jaar 1843, ten overstaan van **KOMMISSARISSEN** en **HOOGSTE DEELNEMERS**, zal gedaan worden op **DINGSDAG**, den 25 Junij 1844, ten Huize van den Kastelein van **DER LAAN**, aan de Groote Markt, des namiddags te half drie.
En dat ieder hunner, zulks verkiezende, aldaar tegenwoordig kan zijn.
Namens de Directie:
A. LAMBERTS HURELBRINCK,
Boekhouder.

Te Koop wordt aangeboden:
Eene **APOTHEEK** met alle **TOEBEHOOREN**, geschikt voor een' **DOCTOR** te **LANDE**; benevens eene fraaije **SIMPLICIA KAST**, **ENZ.** Te bevragen bij **Dr. OORTWIJN**, te **Groningen**.

RIJN- EN IJSSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.
Dienst voor de maand Junij 1844.
Van **AMSTERDAM** naar **KAMPEN**,
(behalve Woensdag) dagelijks, 's morgens te 6 uren.
Van **KAMPEN** naar **AMSTERDAM**,
(behalve Dingsdag) dagelijks, 's namiddags te half twee, in correspondentie met de laatste Spoortreinen 's avonds van **Amsterdam** naar **Utrecht**, **Haarlem**, **Leiden** en 's **Hage**.
Van **KAMPEN** naar **ARNHEM** en **KEULEN**,
Maandags, Donderdags en Zaturdags, 's morgens ca. 11 uren.
Van **ARNHEM** naar **KAMPEN** en **AMSTERDAM**,
Zondags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens te 5 uren.
De **DILIGENCE** van **GRONINGEN** naar **ZWOLLE** en, behalve Dingsdags, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van **KAMPEN** op **AMSTERDAM**, vertrekt **DAGELIJKS**, 's morgens te 2 uren, van het Logement de **Nieuwe Munster**, bij **C. A. FRIGGE**, waardoor de gelegenheid geopend is, om in éénen dag van **Groningen** over **Kampen** en **Amsterdam** naar **Utrecht**, **Haarlem**, **Leiden** en 's **Hage** te reizen.

EEMS-

STOOMBOOT-

MAAT-

SCHAPPIJ

CONCORDIA, TE EMDEN, EN
Nieuwe Bargedienst

tusschen Emden, Leer, Delfzijl en Groningen.

UREN VAN AFVAART

DER STOOMBOOT.

DER BARGE.

1844.	v. Emd. n. Leer.	v. Leer n. Emd.	v. Emd. n. Delfz.	v. Delfz. n. Emd.	v. Delfz. n. Gron.	v. Gron. n. Delfz.
JUNIJ.						
Zond. 16. n.	1 $\frac{1}{2}$ u.	6 u.	9 $\frac{1}{2}$ u. v. 11 $\frac{1}{2}$ u. v.	7 $\frac{1}{2}$ u.
Maan. 17. n.	2 „	6 $\frac{1}{2}$ „	10 „ v. 12 „ v.	7 $\frac{1}{2}$ u.
Dgds. 18. n.	2 $\frac{1}{2}$ „	7 „	10 $\frac{1}{2}$ „ n. 0 $\frac{1}{2}$ „ v.	8 $\frac{1}{2}$ u.
Wsd. 19. n.	3 „	7 $\frac{1}{2}$ „	11 „ n. 1 „ v.	8 $\frac{1}{2}$ u.
Dond. 20. n.	3 $\frac{1}{2}$ „	8 „	11 $\frac{1}{2}$ „ n. 1 $\frac{1}{2}$ „ v.	9 $\frac{1}{2}$ u.
Vrijd. 21. n.	niet.	9 „	0 $\frac{1}{2}$ „ n. 2 $\frac{1}{2}$ „ v.	10 $\frac{1}{2}$ u.
Zat. 22. n.	niet.	niet.	2 „ n. 4 „ v.	11 $\frac{1}{2}$ u.
Zond. 23. v.	5 $\frac{1}{2}$ u.	11 $\frac{1}{2}$ u.	3 „ n. 5 „ n.	0 $\frac{1}{2}$ „
Maan. 24. v.	6 „	0 $\frac{1}{2}$ „	4 „ n. 6 „ n.	1 $\frac{1}{2}$ „
Dgds. 25. v.	8 „	1 „	4 „ v. 6 „ v.	1 $\frac{1}{2}$ „
Wsd. 26. n.	niet.	niet.	5 „ n. 7 „ n.	2 $\frac{1}{2}$ „
Dond. 27. v.	10 $\frac{1}{2}$ u.	6 u.	6 $\frac{1}{2}$ „ v. 8 $\frac{1}{2}$ „ v.	4 $\frac{1}{2}$ „
Vrijd. 28. v.	10 $\frac{1}{2}$ „	6 „	6 „ v. 8 $\frac{1}{2}$ „ v.	4 $\frac{1}{2}$ „
Zat. 29. n.	0 $\frac{1}{2}$ „	niet.	6 $\frac{1}{2}$ „ v. 10 $\frac{1}{2}$ „ v.	6 $\frac{1}{2}$ „
Zond. 30. n.	1 $\frac{1}{2}$ „	6 u.	9 $\frac{1}{2}$ „ v. 11 $\frac{1}{2}$ „ v.	7 $\frac{1}{2}$ „

Zullende de **STOOMBOOT VRIJDAG**, den 21 Junij, van **Emden** naar **Leer**, en **ZATURDAG**, den 22 Junij, van **Leer** naar **Emden**, **niet** varen, — doch van **Emden** en **Delfzijl** volgens aankondiging.
Terwijl de nu gereed zijnde zeer fraaije en gemakkelijk ingerichte **BARGE** de **DIENST** van **GRONINGEN** op **DELFIJL** van heden af begint. Weshalve door dit verbeterd Vervoer deze Overvaart gunstig blijft aanbevolen.

FIRMA VAN CLEEF & NESSELINK.
1. HEDEN VOORMIDDAG
zal op de **GROOTE MARKT** worden verkocht: Een zoo goed als nieuwe in **METALEN** **BUSSEN** lichtlopende **KARRIKEL**, met **LEDEREN** **KAP**, **DISSELBOOM**, **EENSPAN** en verder toebehooren.
2. Heden en Morgen
VERVOLG en **FINALE AFLOOP** van den Verkoop van exquisite **BRABANDSCHE KANTEN**, **MANUFACTUREN**, **ENZ.**, te **Helpman**.

3. Donderdag, den 20 Junij
e.k., te 10 uren, **VERKOOP** in en bijlangs een **PAKHUIS** bij den Apoortenhoog, van eene partij **OLIEVATEN**, met **IJZEREN** en **HOUTEN HOEPEN**, **HAVERKIST**, **HAKSELBAK**, **OUDE IJZER** en **HOUTWERK**, **ROMMELING**, **ENZ.**
Voorts zal alsdan worden vervolgd de Verkoop van de onderscheidene beste **AFBRAAK**, waaronder **BALKEN**, **POSTEN**, **PLANKEN**, **ENZ.**, van het Huis van den Heer **A. K. BULHUIS**.
4. Vrijdag, den 21 Junij e.k., op de **GROOTE MARKT**, Verkoop van eenige **MEUBELN**, **AFBRAAK**, **ROMMELING**, **ENZ.**

Ten overstaan van **Mr. J. W. QUINTUS**, Notaris te **Groningen**, zullen, op **Woensdag**, den 26 Junij 1844, des namiddags te 3 uren, op de plaats zelve en ten Huize van den Kastelein **H. T. DE BOER**, te **Ooster-Hoogebrug**, publiek worden verkocht: Ongeveer vijf Bunders **HAVER** en het **TOPGRAS** van ongeveer 25 Bunders **LAND**; benevens verhuurd: de **NAWEDDE** daarvan, zoo ieder afzonderlijk als **Top** en **Nawede** te zamen; gelegen te **Euvelgum**; toebehoorende aan den Heer **J. HOMMES**.

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, zal, op **Zaturdag**, den 22 Junij 1844, te 5 uren, op de Landen bij den Huize **LELLENS**, te **Lellens**, Boedlag worden gehouden van 8 à 10 Bunders extra best **TOPGRAS**.

HOUTVEILING.
op **ZATURDAG**, den 22 Junij 1844, des voormiddags te 11 uren, ten huize van den Logementhouder **VAN DER BOOCH**, te **Appingedam**, onder werkelijk Houtkoopers, van:
Onderscheidene **NOORDSCHE HOUTWAREN**, bestaande in **MAATS** en **OVERMAATS** **BALKEN**, **OSTER-RUSOER** **JUFFERS**, **KOLDERS**, **EIKEN** **STOLPEN**, **ENZ.**
Mr. H. J. OFFERHAUS, Notaris.

VERKOOPING VAN SIROOP EN HOP.
Mr. H. J. OFFERHAUS, Notaris te **Delfzijl**, zal, na becomene autorisatie, op **Maandag**, den 1 Julij 1844, des voormiddags te elf uren, ten Huize van den Logementhouder **K. W. HAZENHOEK**, te **Delfzijl**, publiek, bij **CONSTANT GELD**, Verkoopen: 347 Vaten **SIROOP** en eene Baal **HOP**, of zoodanig gedeelte, als zal worden gepresenteerd, gelost uit het **NEDERLANDSCH KOFCHIP DE VRIENDSCHAP**, Kapitein **EPPO P. DIK**, van **Gent** naar **Stettin** bestemd, doch in de maand November 1843, uit hoofde van zware lekkage der Vaten, te **Delfzijl** binnegevallen.

*. **Mr. H. P. WICHERS**, Notaris te **Leek**, gedenkt, op **Woensdag**, den 26 Junij eerstk., des namiddags te 3 uren, in het **GEMEENTEHUIS** te **Leek**, ten verzoeken van den **H. W. Geb. Heer Baron von INH. UND KNIPHAUSEN**, Heer van de **NIENOORD**, te **Midwolde**, publiek te verkoopen:
Het **TOPGRAS** van min of meer 70 B. **HOOILAND**, gelegen te **Midwolde**.

*. Binnen kort, op nader te bepalen tijd en plaats, zal, ten verzoeken van de Weduwe en Erven van wijlen den Landbouwer **LAMMERT ALBERTS STOUT**, te **Eenrum**, publiek te Koop worden gepresenteerd: Eene **BOEREN BEHUIZING** op **SCHUUR** **CUM** **ANNEXIS**, met de **VASTE BEKLEMMING** van 19 Bunders, 11 Roeden en 70 Ellen best **Groen- en Bouwland**, doende jaarlijks tot vaste huur f 114 — 50, staande en gelegen te **Eenrum**.
Mr. H. VAN BOLHUIS.

EENE GEMEUBELEERDE VOOR-BOVENKAM
TE HUUR. Adres bij den **DRUKKER DEZER.**

Twee Korenzolders te Huur
om dadelijk te kunnen aanvaarden. Adres bij den **DRUKKER DEZER.**

AAN HET MAGAZIJN VAN
MODEARTIKELN, ENZ., ENZ.,
BRANDON EN CO., te Groningen
zijn ontvangen: **O. I. Zijden Foulards**, in verse prijzen, **Cols**, **Echarpen**, **Doek-Boorden**, **Voor- en Overhemden**, **Schoenen** voor **Pantalons** en **Pesten**, **Chesham-felds Jassen**, **Mackintossen** (ondoordringbaar voor den regen), **Linnen Reiskleeddoeken**, **Reiszakken**, **Lederen Reiskleeddoeken**, eene groote sortering **PARASOLS** en vele **ARTIKELN** meer.

BIJ J. H. VAN DE WEIJER
STEENDRUKKER, KUNST- EN MUZIKMAGAZIJN,
Oude Ebbingestraat, no. 83.
is te bekomen: goed **VELIN** **SCHRIJFPAPIER**, de Riem f 3 — 50, **GANGPENNEN** 1000 stuks f 3 — 50, **STALEN PENNEN** 1000 stuks f 1 — 50, **LAK** 40 Cents het pot, **GEKLEURDE KINDERPRENTEN** op **Velin** **Papier**, Boek 17½ Cents, **MUZIKPAPIER**, het Boek 50 Cents, alsmede de nieuwstuitgekome **MUZIKSTUKKEN**, alle Instrumenten, **SANS ANGLE ZEEP** 15 Cents, **DE COLOGNE**, het Kistje 90 Cents, de **Flesch** 17½ Cents.
NB. Een **JONGELING**, niet beneden de 14 jaren, kan in de **STEENDRUKKERIJ** geplaatst worden.

AAN DE DAMES.
J. W. ADELS, Magazijnhouder
van **Dames Handwerken, enz.**, heeft de eerste Berlijnsche en Fransche Huizen medegebragt: **Nieuwe en nog Onbekende Voorwerpen** voor **TAPPISSERIJEN**, **BRODERIJEN**, **TRICOTERIJEN**, en stelt verscheidene Artikelen te veel **LAGERE PRIJZEN** dan vroeger kon gedaan worden.

*. De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat op heden zijn **TABAKS, KRUIDENIERS, STERKEN-DRANKWINKEL** heeft **GEOPEND** zich vriendelijk aanbevelende, belooft hij, door eene soepele behandeling zich de gunst en het vertrouwen van een' ieder waardig te maken.
GRONINGEN den 18 Junij 1844.
J. SWAAGMAN, J.z.,
Oostzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, letter O no. 26.

*. Mijne geachte Begunstigers worden geïnformeerd, dat differente soorten van **SIGAREN**, welke vroeger mijn Winkel niet aanwezig waren, van heden zijn te bekomen.
De verlangde kwaliteiten zullen toch aan de zeer lage gestelde prijzen beantwoorden.
Deugdame **PORTORICO TABAK** 30, 40 en 50 Cents per half Ned. pond. De fijne geurige **TABAK** geëvenredigde prijzen.
J. H. WARREN.

AAN HET KANTOOR VAN S. J. OPPENHEIM
zijn als vroeger **LOTEN** voor de 193ste **K. N. LOTERIJ** volgens **Prijs-Courant**, te bekomen, waarvan de eerste trekking zal beginnen den 1 Julij 1844.
NB. Bovengenoemde rekommendeert zich verder de gunst voor zijne **BOEKDRUKKERIJ** en in alles, wat tot deszelfs Vak behoort.

LET WEL!!
J. F. DE HARTOGH, in de Zwanenstraat, roode letter K no 47, bij wien in de afgelopen Loterij onderscheidene Prijzen getrokken zijn, levert **LOTEN** voor de 193ste **LOTERIJ**, die primo Julij begint te trekken, zoowel in **Koop** als in **Huur**; zich minzaam aanbevelende.
N.B. Bij denzelven is eene **BOVEN-VOORKAMER** **TE HUUR**; voort te aanvaarden.

VOOR HARDDRAVERIJEN
heeft de ondergeteekende **ZEER GESCHIKTE VOORWERPEN** in gereedheid, tot buitengewoon lage Prijzen. Tevens is hij ruim voorzien van eene schoone partij **GOUDEN EN ZILVEREN HOROLOGIEN**, welke door de voordeelige Inkoop zeer billijk zullen worden verkocht. Hij rekommendeert zich op het minzaam.
IZAÏK B. DE BIER,
Goud- en Zilvermid, Oude Ebbingestraat.

In den LAKENWINKEL
DE KLEERMAKERIJ VAN
G. G. BAKKER,
tusschen de 2 Markten, te Groningen.
zijn op nieuw ontvangen: supra fijne **ZWARTE** en **GEKLEURDE LAKEN**, moderne **PANTALON-STOFFEN**, **ENZ.**; beveelt zich in de gunst van het geëerde Publiek.
Twee **KLEERMAKERSKNECHTEN** kunnen dadelijk **WERK** bekomen.

*. De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij continueert met het **VERVAARDIGEN** en nieuw **OVERTREKKEN** van allerlei **HAALDASSEN**, zoowel voor Civiele als voor Militaire Heeren (ook volgens **Brabandsche Modellen**); dezelve houdt zich ten vriendelijkst gerekkommendeerd.
I. E. BACHER,
Nieuwe Kijk-in-t'Jatstraat, in het Kosthuis voor Israëlitische Doofstommen.

TE KOOP:
een moderne, sterke **LEDEREN KAPWAGEN**, bij den Rijtuigmaker **HÄGELE**, in de Bloemstraat.
* Om dadelijk in dienst te treden, wordt er gevraagd: Een bekwaam **ONDERKNECHT** in eene florissante **BAKKERIJ** alhier, alsmede eene bekwaame **DIENSTMEID** in eene **BURGER HUISHOUDING**. Te bevragen bij den **DRUKKER DEZER**.
* Een **JONGELING** zag zich gaarne geplaatst als **LEERLING** in eene **TABAKS- en KRUIDENIERS-AFFAIRE**. Adres onder letter **B**, franko, bij den **DRUKKER DEZER**.
* Er wordt een **MARKEUR** gevraagd, om dadelijk in dienst te kunnen treden, bij **C. BROUWER**, buiten het Kleinpootje.
NB. Allen zij, die vroeger in zoodanige betrekking zijn werkzaam geweest, kunnen in aanmerking komen.
Te Groningen bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, Boekdrukker.